Test Booklet No.
ટેસ્ટ પુસ્તિકા નં.

Subject : BUSINESS STUDIES
Code : 305 EGJ
Medium : English and Gujarati

Test Booklet Code
ટેસ્ટ પુસ્તિકા કોડ

D

(Do not open this Test Booklet until you are asked to do so)

(જ્યાં સુધી તમને આવું કરવા માટે કહેવામાં ન આવે ત્યાં સુધી આ પરીક્ષણ પુસ્તિકા ખોલશો નહીં)

*Time Allowed : **45** minutes* *સમય : **45** મિનિટ*	*Maximum Marks : **200*** *મહત્તમ ગુણ : **200***	*Total Questions : **50*** *કુલ પ્રશ્નો : **50***	*Number of questions to be answered : **40*** *જવાબ આપવાના પ્રશ્નોની સંખ્યા : **40***

Kindly read the Instructions given on this Page and Back Page carefully before attempting this Question Paper.

આ પ્રશ્નપત્રનો પ્રયાસ કરતા પહેલા કૃપા કરીને આ પૃષ્ઠ અને છેલ્લા પૃષ્ઠ પર આપવામાં આવેલી સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.

Important Instructions for the Candidates :

1. This Test Booklet contains **50** questions printed in English and Gujarati. Out of these, the candidate is required to answer any **40** questions. If a candidate answers more than 40 questions, the first 40 answered questions will be considered for evaluation.
2. When you are given the OMR Answer Sheet, fill in your particulars on it carefully with **blue/black** ball point pen only.
3. Use only Blue/Black Ball Point Pen for marking responses.
4. The CODE for this Test Booklet is **D**. Make sure that the CODE printed on the OMR Answer Sheet is the same as that on this Test Booklet. Also ensure that your Test Booklet No. and OMR Answer Sheet No. are exactly the same. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of both the Test Booklet and the OMR Answer Sheet. No claim in this regard will be entertained after five minutes from the start of the examination.
5. Before attempting the question paper kindly check that this Test Booklet has total **28** pages and OMR Answer Sheet consists of one sheet. At the start of the examination within first five minutes, candidates are advised to ensure that all pages of Test Booklet and OMR Answer Sheet are properly printed and they are not damaged in any manner.
6. Each question has four answer options. Out of these four options choose the **MOST APPROPRIATE OPTION** and darken/blacken the corresponding circle on the OMR Answer Sheet with a Blue/Black Ball Point Pen.
7. Five (5) marks will be given for each correct answer. One (1) mark will be deducted for each incorrect answer. If more than one circle is found darkened/blackened for a question, then it will be considered as an incorrect answer. Unanswered questions will be given no mark.

P.T.O.

ઉમેદવારો માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ :

1. આ ટેસ્ટ બુકલેટમાં અંગ્રેજી અને ગુજરાતીમાં છપાયેલા 50 પ્રશ્નો છે. અંગ્રેજીમાંથી અને તેમાંથી ઉમેદવારે કોઈપણ 40 પ્રશ્નોના જવાબ આપવા જરૂરી છે. એક ઉમેદવાર 40 થી વધુ પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે, જો પ્રથમ 40 જવાબો પ્રશ્નો મૂલ્યાંકન માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.
2. OMR આન્સર શીટ આ ટેસ્ટ બુકલેટની અંદર છે. જ્યારે તમને ટેસ્ટ બુકલેટ ખોલવા માટે નિર્દેશિત કરવામાં આવે, ત્યારે OMR આન્સર શીટ બહાર કાઢો અને ફક્ત **બ્લુ/બ્લેક** હોલ પોઈન્ટ પેન વડે તમારી વિગતો કાળજીપૂર્વક ભરો.
3. પ્રતિસાદોને ચિહ્નિત કરવા માટે માત્ર **બ્લુ/બ્લેક** બોલ પોઈન્ટ પેનનો ઉપયોગ કરો.
4. આ ટેસ્ટ પુસ્તિકા માટે કોડ **D** છે. ખાતરી કરો કે OMR આન્સર શીટ પર મુદ્રિત કોડ આ ટેસ્ટ પુસ્તિકા પર જેવો જ છે. એ પણ સુનિશ્ચિત કરો કે તમારી ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર અને OMR આન્સર શીટ નંબર બરાબર સમાન છે. વિસંગતતાના કિસ્સામાં, ઉમેદવારે પરીક્ષણ પુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રક બંને બદલવા માટે તાત્કાલિક તપાસકર્તાને આ બાબતની જાણ કરવી જોઈએ પરીક્ષા શરૂ થાય પાંચ મિનિટ પછી આ સંદર્ભે કોઈ દાવો નથી.
5. પ્રશ્નપત્રનો પ્રયાસ કરતા પહેલા કૃપા કરીને તપાસ કરો કે આ પરીક્ષા પુસ્તિકામાં કુલ **28** પૃષ્ઠો છે અને OMR ઉત્તરપત્ર એક શીટ ધરાવે છે. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં પ્રથમ પાંચ મિનિટમાં, ઉમેદવારોને સલાહ આપવામાં આવે છે કે તેઓ ટેસ્ટ પુસ્તિકા અને OMR આન્સર શીટના તમામ પૃષ્ઠો યોગ્ય રીતે છે તેની ખાતરી કરે.મુદ્રિત છે અને તેમને કોઈપણ રીતે નુકસાન થતું નથી.
6. દરેક પ્રશ્નમાં ચાર જવાબ વિકલ્પો છે. આ ચાર વિકલ્પોમાંથી **સૌથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ** કરો અને OMR આન્સર શીટ પર બ્લુ/બ્લેક બોલ પોઈન્ટ પેન વડે અનુરૂપ વર્તુળને ડાર્ક/બ્લેક કરો.
7. દરેક સાચા જવાબ માટે પાંચ (5) ગુણ આપવામાં આવશે. દરેક ખોટા જવાબ માટે એક (1) માર્ક કાપવામાં આવશે. જો કોઈ પ્રશ્ન માટે એક કરતા વધુ વર્તુળો ઘાટા/કાળા કરેલા જોવા મળે, તો તેને ખોટો જવાબ ગણવામાં આવશે. અનુત્તરિત પ્રશ્નોને માર્ક આપવામાં આવશે નહીં.

ફ.પૃ.પ.

Name of the Candidate (in Capital Letters) : _____
ઉમેદવારનું નામ (કેપિટલ લેટરમાં) :

Application Number (in figures) : _____
અરજી નંબર (આંકડામાં) :

Roll Number (in figures) : _____
રોલ નંબર (અંકોમાં) :

Centre of Examination (in Capital Letters) : _____
પરીક્ષા કેન્દ્ર (કેપિટલ લેટર્સમાં) :

Candidate's Signature : _____ Invigilator's Signature : _____
ઉમેદવારની સહી : નિરીક્ષકની સહી :

Facsimile signature stamp of Centre Superintendent : _____
કેન્દ્ર અધિક્ષકની પ્રતિકૃતિ સહી સ્ટેમ્પ :

1. Identify the Principle of Management where Taylor pioneered the introduction of method of scientific inquiry into the domain of management practice.

(1) Science, not rule of thumb

(2) Harmony not discord

(3) Cooperation, not individualism

(4) Development of each and every person to the greatest efficiency and prosperity

2. Match **List-I** with **List-II** on the basis of Management Principles :

	List-I		**List-II**
(A)	Obedience to organisational rules	(I)	Unity of direction
(B)	One boss for every individual employee	(II)	Remuneration of employees
(C)	One head and one plan	(III)	Discipline
(D)	Remuneration should be just and equitable	(IV)	Unity of command

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)

(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)

(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)

(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

3. The aim of which technique given by F.W. Taylor is to reduce a given line or a product to fixed types, sizes and characteristics ?

(1) Method study

(2) Time study

(3) Standardisation of work

(4) Functional foremanship

SPACE FOR ROUGH WORK

1. ટેલરે વ્યવસ્થાપન સંચાલન ક્ષેત્રમાં વૈજ્ઞાનિક તપાસની પધ્ધતિની રજૂઆત કરી તે વ્યવસ્થાપનના સિધ્ધાંતને ઓળખો.

(1) વિજ્ઞાન નહિ કે રૂલ ઓફ થંબ

(2) સંવાદિતા નહિ કે મતભેદ

(3) સહકાર, નહિ કે વ્યક્તિવાદ

(4) દરેક વ્યક્તિનો મહત્તમ કાર્યક્ષમતા સાથે વિકાસ

2. વ્યવસ્થાપન સિધ્ધાંતોના આધારે **સૂચિ-I** ને **સૂચિ-II** સાથે સરખામણી કરો

સૂચિ-I	**સૂચિ-II**
(A) સંસ્થાકીય નિયમોનું પાલન	(I) દિશાની એકસૂત્રતા
(B) દરેક વ્યક્તિગત કર્મચારી માટે એક બોસ	(II) કર્મચારીઓનું વેતન
(C) એક ઉપરી અને એક આયોજન	(III) શિસ્ત
(D) મહેનતાણું ન્યાયી અને ન્યાયી હોવું જોઈએ.	(IV) હુકમની એકસૂત્રતા

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)

(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)

(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)

(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

3. એફ.ડબલ્યુ. ટેલરે આપેલ કઈ તકનીકનો એ લાઇન અથવા ઉત્પાદનને નિશ્ચિત પ્રકારો, કદ અને ગુણધર્મો ઘટાડવાનું ઉદ્દેશ આપેલ છે

(1) પધ્ધતિનો અભ્યાસ (મેથડ સ્ટડી

(2) સમય અભ્યાસ (ટાઈમ સ્ટડી

(3) કાર્યનું માનકીકરણ

(4) કાર્યાત્મક ફોરમેનશીપ

4. Match **List-I** with **List-II** on the basis of Management Principles :

	List-I (Meaning)		**List-II (Term)**
(A)	Employees turnover should be minimised	(I)	Stability of personnel
(B)	Emphasises kindliness and justice	(II)	Equity
(C)	Chain of authority and communication from top to bottom	(III)	Espirit de corps
(D)	Promotes team spirit	(IV)	Scalar chain

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)

(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)

(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)

(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

5. Under which dimension of business environment is "Online Booking of Air Tickets" included ?

(1) Legal dimension (2) Economic dimension

(3) Technical dimension (4) Social dimension

6. Which of the following is an example of economic environment ?

(1) Money supply in economy (2) Constitution of the country

(3) Life expectancy (4) Population shifts

7. Which of the following is an example of legal environment ?

(1) Death/Birth Ratio (2) Trade Union Act

(3) Prevailing Political System (4) Public Debt

8. Which of the following does ***not*** characterise business environment ?

(1) Inter-related (2) External forces

(3) Market orientation and product (4) Relativity

SPACE FOR ROUGH WORK

4. વ્યવસ્થાપન સિદ્ધાંતોના આધારે **સૂચિ-I** ને **સૂચિ-II** સાથે સરખાવો

સૂચિ-I (અર્થ)	**સૂચિ-II (પદ)**
(A) કર્મચારીઓનું ટર્નઓવર ઓછું હોવું જોઈએ.	(I) કર્મચારીઓની સ્થિરતા
(B) દયા અને ન્યાય પર ભાર મૂકે છે	(II) ઇક્વિટી
(C) ઉપરથી નીચે સુધી સત્તા અને સંદેશાવ્યવહારની સાંકળ	(III) એસ્પિરિટ ડી કોર્પ્સ
(D) ટીમ સ્પિરિટને પ્રોત્સાહન આપે છે	(IV) સ્કેલર ચેઈન

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)

(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)

(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)

(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

5. વ્યવસાયિક વાતાવરણના કયા પરિમાણ હેઠળ "હવાઈ ટિકિટનું ઓનલાઇન બુકિંગ" સામેલ છે ?

(1) કાનૂની પરિમાણ (2) આર્થિક પરિમાણ

(3) ટેકનિકલ પરિમાણ (4) સામાજિક પરિમાણ

6. નીચેનામાંથી કયું આર્થિક પર્યાવરણનું ઉદાહરણ છે ?

(1) અર્થતંત્રમાં નાણાં પુરવઠો (2) દેશનું બંધારણ

(3) જીવનની અપેક્ષા (4) વસ્તી પરિવર્તન

7. નીચેનામાંથી કાનૂની પર્યાવરણનું ઉદાહરણ કયું છે ?

(1) મૃત્યુ/જન્મ ગુણોત્તર (2) ટ્રેડ યુનિયન કાયદો

(3) પ્રવર્તમાન રાજકીય વ્યવસ્થા (4) જાહેર દેવું

8. નીચેનામાંથી કઈ બાબત ધંધાના વાતાવરણની લાક્ષણીકતાઓ દર્શાવતું નથી ?

(1) આંતર-સંબંધિત (2) બાહ્ય દળો

(3) બજારની દિશા અને ઉત્પાદન (4) સાપેક્ષતા

SPACE FOR ROUGH WORK

9. Identify the correct sequence of steps under the Planning function :

(A) Setting objectives

(B) Identifying alternative courses of action

(C) Developing premises

(D) Evaluating alternative courses of action

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B), (C), (D)

(2) (A), (C), (B), (D)

(3) (B), (A), (D), (C)

(4) (C), (B), (D), (A)

10. Identify the correct sequence of Selection process :

(A) Selection decision

(B) Employment interview

(C) Selection tests

(D) Reference checking

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B), (C), (D)

(2) (A), (C), (B), (D)

(3) (B), (A), (D), (C)

(4) (C), (B), (D), (A)

11. "It is a joint programme of training in which educational institutions and business firms cooperate." Identify the method of training.

(1) Vestibule training

(2) Apprenticeship training

(3) Internship training

(4) Job rotation

SPACE FOR ROUGH WORK

9. નીચે દર્શાવેલ પૈકી આયોજન કાર્યના પગલાંનો સાચો ક્રમ શોધો

(A) ઉદ્દેશો નક્કી કરવા

(B) વૈકલ્પિક કાર્યોની ઓળખ કરવી

(C) પરિસરનો વિકાસ કરવો

(D) વૈકલ્પિક કાર્યવાહીનું મૂલ્યાંકન કરવું

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A), (B), (C), (D)

(2) (A), (C), (B), (D)

(3) (B), (A), (D), (C)

(4) (C), (B), (D), (A)

10. પસંદગી પ્રક્રિયાનો સાચો ક્રમ ઓળખોઃ

(A) પસંદગીનો નિર્ણય

(B) ઉમેદવારનો ઇન્ટરવ્યૂ

(C) પસંદગીની કસોટીઓ

(D) સંદર્ભ ચકાસણી

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A), (B), (C), (D)

(2) (A), (C), (B), (D)

(3) (B), (A), (D), (C)

(4) (C), (B), (D), (A)

11. "શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને વ્યવસાયિક સંસ્થાઓ એકબીજાને સહકાર આપે તેવો તાલીમનો સંયુક્ત કાર્યક્રમ." આ તાલીમની પદ્ધતિ ઓળખો.

(1) વેસ્ટિબ્યૂલ તાલીમ

(2) એપ્રેન્ટિસશિપ ટ્રેનિંગ

(3) ઇન્ટર્નશિપ ટ્રેનિંગ

(4) નોકરીનું પરિભ્રમણ

SPACE FOR ROUGH WORK

12. Match **List-I** with **List-II** on the basis of meaning and name of the concept :

	List-I		**List-II**
(A)	Choosing the most appropriate candidate	(I)	Selection
(B)	Candidate is given an introduction to superiors	(II)	Orientation
(C)	Learning the skills related to a job	(III)	Recruitment
(D)	Searching for prospective employees	(IV)	Training

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)

(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)

(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)

(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

13. Which of the following is a process of incitement or inducing subordinates to act in a desired manner to achieve organisational goals ?

(1) Motivation (2) Supervision

(3) Leadership (4) Communication

14. Find the correct sequence of needs as given by Maslow in his Need Hierarchy Theory.

(A) Belongingness needs

(B) Safety and Security needs

(C) Self-actualisation needs

(D) Esteem needs

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B), (C), (D) (2) (A), (C), (B), (D)

(3) (B), (A), (D), (C) (4) (C), (B), (D), (A)

15. "_____ is a process of influencing the behaviour of people by making them strive voluntarily towards achievement of organisational goals."

(1) Motivation (2) Supervision

(3) Leadership (4) Communication

SPACE FOR ROUGH WORK

12. અર્થ અને ખ્યાલના નામના આધારે **સૂચિ-I** ને **સૂચિ-II** સાથે સરખાવોઃ

સૂચિ-I	**સૂચિ-II**
(A) સૌથી યોગ્ય ઉમેદવારની પસંદગી	(I) પસંદગી
(B) ઉમેદવારને ઉપરી અધિકારીઓનો પરિચય આપવામાં આવે છે	(II) દિશા નિર્દેશ - ઓરીએન્ટેશન
(C) નોકરી સંબંધિત કુશળતા શીખવી	(III) ભરતી
(D) સંભવિત કર્મચારીઓની શોધ	(IV) તાલીમ

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)

(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)

(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)

(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

13. નીચે પૈકી કઇ પ્રક્રિયા એ સંસ્થાકીય લક્ષ્યાંકો હાંસલ કરવા માટે ગૌણ અધિકારીઓને પ્રેરિત અથવા પ્રલોભન આપવાની પ્રક્રિયા છે?

(1) અભિપ્રેરણા (2) દેખરેખ

(3) નેતૃત્વ (4) કોમ્યુનિકેશન - પ્રત્યાયન

14. માસ્લોના 'જરૂરિયાત પદાનુક્રમ સિદ્ધાંત' અનુસાર આપવામાં આવેલ જરૂરિયાતોનો સાચો ક્રમ શોધો.

(A) માલિકીની જરૂરિયાતો

(B) સલામતી અને સુરક્ષાની જરૂરિયાતો

(C) આત્મસાક્ષાત્કારની જરૂરિયાતો

(D) સન્માનની જરૂરિયાતો

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A), (B), (C), (D) (2) (A), (C), (B), (D)

(3) (B), (A), (D), (C) (4) (C), (B), (D), (A)

15. "_____ એ લોકોના વર્તનને પ્રભાવિત કરવાની પ્રક્રિયા છે જે તેમને સંગઠનાત્મક લક્ષ્યોની સિદ્ધિ માટે સ્વેચ્છાએ પ્રયત્ન કરવા માટે પ્રેરિત કરે છે."

(1) અભિપ્રેરણા (2) દેખરેખ

(3) નેતૃત્વ (4) કોમ્યુનિકેશન - પ્રત્યાયન

SPACE FOR ROUGH WORK

16. Which of the following is ***not*** a limitation of Controlling ?

(1) Costly affair
(2) Resistance from employees
(3) Ensure order and discipline
(4) Little control on external factors

17. Identify the correct sequence of Controlling process :

(A) Analysing deviations
(B) Measurement of actual performance
(C) Setting up standards
(D) Comparison of actual performance with standards

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B), (C), (D)
(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)
(4) (C), (B), (D), (A)

18. "Only a 5% increase in labour cost may be more troublesome than a 15% increase in postal charges." Identify the concept pointed out in the statement.

(1) Deviation
(2) Critical point control
(3) Break-even analysis
(4) Critical path method

19. Identify the function performed by Financial Market from the following statement :
"Holders of assets can readily sell their financial assets through the mechanism of the financial market."

(1) Reduce the cost of transactions
(2) Provide liquidity to financial assets
(3) Facilitate price discovery
(4) Mobilisation of savings and channelising them into the most productive uses

20. If any of the parties are not satisfied by the order of _____, they can appeal against such order to the State Commission on the grounds of facts or law within a period of forty-five days from the date of order.

(1) District Commission
(2) State Commission
(3) National Commission
(4) Local Court

21. Identify the importance of consumer protection discussed in the following lines — "Business organisations make money by selling goods and providing services to consumers. Thus, consumers form an important group among the many stakeholders of business and like other stakeholders, their interest has to be well taken care of."

(1) Moral justification
(2) Business uses society's resources
(3) Social responsibility
(4) Long-term interest of business

SPACE FOR ROUGH WORK

16. નીચેનામાંથી કઈ બાબત એ - નિયંત્રણ એટલે કે કંટ્રોલ ની મર્યાદા નથી?

(1) ખર્ચાળ વ્યવહાર
(2) કર્મચારીઓનો વિરોધ
(3) વ્યવસ્થા અને શિસ્તની ખાતરી કરો
(4) બાહ્ય પરિબળો પર થોડું નિયંત્રણ

17. નિયંત્રણ પ્રક્રિયાનો સાચો ક્રમ ઓળખોઃ

(A) વિચલનોનું વિશ્લેષણ
(B) વાસ્તવિક કામગીરીનું માપન
(C) ધોરણોની સ્થાપના
(D) વાસ્તવિક અને આયોજિત કામગીરીની સરખામણી

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A), (B), (C), (D)
(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)
(4) (C), (B), (D), (A)

18. આપેલા નિવેદનમાં દર્શાવેલ ખ્યાલને ઓળખો "પોસ્ટલ ચાર્જમાં 15 ટકાના વધારા કરતાં શ્રમ ખર્ચમાં માત્ર 5 ટકાનો વધારો વધુ મુશ્કેલીજનક હોઈ શકે છે"

(1) વિચલન
(2) નિર્ણાયક બિંદુ નિયંત્રણ (ક્રીટીકલ પોઈન્ટ)
(3) બ્રેક-ઇવન વિશ્લેષણ
(4) જટિલ માર્ગ પદ્ધતિ (ક્રીટીકલ પાથ મેથડ)

19. નાણાકીય બજાર દ્વારા કરવામાં આવેલ કાર્યને નીચેના નિવેદનમાંથી ઓળખોઃ

"અસ્કયામતોના ધારકો નાણાકીય બજારની પદ્ધતિ દ્વારા તેમની નાણાકીય અસ્કયામતો સરળતાથી વેચી શકે છે"

(1) લેવડ-દેવડનો ખર્ચ ઘટાડવો
(2) નાણાકીય અસ્કયામતોને તરલતા પૂરી પાડવી
(3) કિંમતની શોધને સરળ બનાવો
(4) બચતનું એકત્રીકરણ અને તેનો સૌથી વધુ ઉત્પાદક ઉપયોગોમાં ઉપયોગ કરવો

20. જો કોઈ પણ પક્ષ _____ દ્વારા આપેલ ચૂકાદાથી સંતુષ્ટ ન હોય.તેઓ ચૂકાદાની તારીખથી 45 દિવસના સમયગાળામાં હકીકતો અથવા કાયદાના આધારે આવા ચૂકાદા સામે રાજ્ય આયોગમાં અપીલ કરી શકે છે.

(1) જિલ્લા આયોગ
(2) રાજ્ય આયોગ
(3) રાષ્ટ્રીય આયોગ
(4) સ્થાનિક અદાલત

21. નીચેની પંક્તિઓમાં ચર્ચા કરવામાં આવેલ ગ્રાહક સુરક્ષાના મહત્વને ઓળખો -"વ્યવસાયિક સંસ્થાઓ માલસામાન વેચીને અને ગ્રાહકોને સેવાઓ પૂરી પાડીને નાણાં કમાય છે..આમ, ગ્રાહકો વ્યવસાયના વિવધ હિસ્સેદારો પૈકીના એક મોટા હિસ્સેદાર છે અને અન્ય હિસ્સેદારોની જેમ, તેમના હિતોનું સારી રીતે ધ્યાન રાખવું જોઇશે."

(1) નૈતિક સમર્થન
(2) વ્યવસાય સમાજના સંસાધનોનો ઉપયોગ કરે છે
(3) સામાજિક જવાબદારી
(4) વ્યવસાયનું લાંબા ગાળાનું હિત

SPACE FOR ROUGH WORK

22. Identify the Consumer Right – "The consumer has the freedom to access variety of products at competitive prices. This implies that the marketers should offer a wide variety of products in terms of quality, brand, prices, size, etc."

(1) Right to Safety
(2) Right to Seek Redressal
(3) Right to be Assured
(4) Right to Consumer Education

23. Identify the method of floatation in Primary Market wherein a company sells securities enbloc at an agreed price to a broker.

(1) Rights issue
(2) Offer for sale
(3) e-IPOs
(4) Offer through Prospectus

24. Match **List-I** with **List-II** on the basis of meaning and the term :

	List-I (Meaning)		**List-II (Term)**
(A)	Right to command	(I)	Answerability
(B)	Obligation to perform task	(II)	Delegation
(C)	Accountability	(III)	Authority
(D)	Basis of management hierarchy	(IV)	Responsibility

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

25. Identify the correct sequence of Organising function of management.

(A) Establishing authority and reporting relationships
(B) Departmentalisation
(C) Identification and division of work
(D) Assignment of duties

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B), (C), (D)
(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)
(4) (C), (B), (D), (A)

SPACE FOR ROUGH WORK

22. ગ્રાહક અધિકારને ઓળખો-"ગ્રાહકને સ્પર્ધાત્મક કિંમતે વિવિધ ઉત્પાદનો મેળવવાની સ્વતંત્રતા છે..આ સૂચવે છે કે બજારોએ ગુણવત્તા, બ્રાન્ડ, કિંમતો, કદ વગેરેની દ્રષ્ટિએ વિવિધ ઉત્પાદનોના વિકલ્પો આપવા જોઈએ."

(1) સુરક્ષાનો અધિકાર
(2) નિવારણ મેળવવાનો અધિકાર
(3) ખાતરી મેળવવાનો અધિકાર
(4) ગ્રાહક શિક્ષણનો અધિકાર

23. શેર-બજારના પ્રાથમિક બજારમાં ફ્લોટેશનની એવી પદ્ધતિ ઓળખો જેમાં કંપની બ્રોકરને સંમત ભાવે એનબ્લોક (નિયત કરેલ) સિક્યોરિટીઝ વેચે છે.

(1) સાચો મુદ્દો
(2) વેચાણ માટેની ઓફર
(3) ઇ-આઇપીઓ
(4) પ્રોસ્પેક્ટસ દ્વારા ઓફર કરો

24. અર્થ અને પારિભાષિક શબ્દના આધારે **સૂચિ-I** ને **સૂચિ-II** સાથે સરખાવોઃ

સૂચિ-I (અર્થ)	**સૂચિ-II (પદ)**
(A) આદેશનો અધિકાર	(I) જવાબદેહીતા
(B) કાર્ય કરવાની જવાબદારી	(II) ડેલીગેશન - સત્તા સોંપણી
(C) જવાબદારી	(III) સત્તાધીશ - ઓથોરીટી
(D) વ્યવસ્થાપન પદાનુક્રમનો આધાર	(IV) જવાબદારી

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
(4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

25. વ્યવસ્થાપનના સંદર્ભે નીચે પૈકી સાચો ક્રમ ઓળખો.

(A) રિપોર્ટિંગ અનુસંધાને સંબંધોની સ્થાપના કરાવી
(B) વિભાગીકરણ
(C) ઓળખ અને કામનું વિભાજન
(D) ફરજોની સોંપણી

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A), (B), (C), (D)
(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)
(4) (C), (B), (D), (A)

26. The formal organisation can be better understood by a study of its features which are as follows :

(A) It specifies the relationships among various job positions and the nature of their inter-relationship. This clarifies who has to report to whom.

(B) It is a means to achieve the objectives specified in the plans, as it lays down rules and procedures essential for their achievement.

(C) Independent channels of communication without specified direction of flow of information are developed by group members.

(D) It is deliberately designed by the top management to facilitate the smooth functioning of the organisation.

Which of the following options are correct ?

(1) (A), (B) and (D) only
(2) (A), (B) and (C) only
(3) (A), (B), (C) and (D)
(4) (B), (C) and (D) only

27. The informal organisation offers many benefits. Important among them are given below :

(A) Prescribed lines of communication are not followed. Thus, informal organisation leads to faster spread of information as well as quick feedback.

(B) It helps to fulfil the social needs of the members and allows them to find like minded people. This enhances their job satisfaction since it gives them a sense of belongingness in the organisation.

(C) It contributes towards fulfilment of organisational objectives by compensating for inadequacies in the formal organisation.

(D) Unity of command is maintained through an established chain of command.

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B) and (D) only
(2) (A), (B) and (C) only
(3) (A), (B), (C) and (D)
(4) (B), (C) and (D) only

28. Identify the correct sequence of trading & settlement procedure :

(A) The investor has to sign a broker client agreement.

(B) The investor has to open a 'Demat' Account.

(C) An order confirmation slip is issued to the investor by the broker.

(D) The broker will then go online and connect to the main stock exchange.

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B), (C), (D)
(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)
(4) (C), (B), (D), (A)

SPACE FOR ROUGH WORK

26. ઔપચારિક સંસ્થા તેની લાક્ષણિકતાઓના અભ્યાસ દ્વારા વધુ સારી રીતે સમજી શકાય છે જે નીચે મુજબ છેઃ

(A) તે વિવિધ નોકરીની સ્થિતિઓ વચ્ચેના સંબંધો અને તેમના આંતર સંબંધોની પ્રકૃતિને સ્પષ્ટ કરે છે..આ કોણે કોને રિપોર્ટ એટલે કે જાણ કરવી પડશે સ્પષ્ટ કરે છે.

(B) તે યોજનાઓમાં ઉલ્લેખિત ઉદ્દેશો હાંસલ કરવા માટેનું એક સાધન છે, કારણ કે તે તેમની સિદ્ધિ માટે જરૂરી નિયમો અને પ્રક્રિયાઓ નિર્ધારિત કરે છે.

(C) સંદેશાવ્યવહારની સ્વતંત્ર ચેનલો માહિતીના પ્રવાહની ચોક્કસ દિશા નિશ્ચિત કર્યા સિવાય જૂથ દ્વારા વિકસાવવામાં આવે છે.

(D) તે સંસ્થાની કામગીરીને સરળ બનાવવા માટે ઉચ્ચ વ્યવસ્થાપકો દ્વારા ઇરાદાપૂર્વક તૈયાર કરવામાં આવે છે.

નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સાચો છે?

(1) (A), (B) અને (D) માત્ર
(2) (A), (B) અને (C) માત્ર
(3) (A), (B), (C) અને (D)
(4) (B), (C) અને (D) માત્ર

27. અનૌપચારિક સંસ્થાના ઘણા લાભો છે.તેમાંની મહત્વની બાબતો નીચે મુજબ છેઃ

(A) સંદેશ-વ્યહવારની નિર્ધારિત રીતોને અનુસરવામાં આવતી નથી..આમ, અનૌપચારિક સંસ્થા માહિતીના ઝડપી પ્રસાર તેમજ ઝડપી પ્રતિસાદ તરફ દોરી જાય છે.

(B) તે સભ્યોની સામાજિક જરૂરિયાતોને પૂરૂ્ણ કરવામાં મદદ કરે છે અને તેમને સમાન વિચારસરણીવાળા લોકો શોધવામાં મદદ કરે છે..આ તેમની નોકરીના સંતોષમાં વધારો કરે છે કારણ કે તે તેમને સંસ્થામાં સંબંધની ભાવના આપે છે.

(C) તે ઔપચારિક સંગઠનની મર્યાદાઓ ને ઓળંગી સંગઠનના હેતુઓની પરિપૂર્ણતા તરફ ફાળો આપે છે.

(D) આદેશની એકસૂત્રતા આદેશની સ્થાપિત સાંકળ દ્વારા જાળવવામાં આવે છે.

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A), (B) અને (D) માત્ર
(2) (A), (B) અને (C) માત્ર
(3) (A), (B), (C) અને (D)
(4) (B), (C) અને (D) માત્ર

28. લે- વેચ અને પતાવટ પ્રક્રિયાનો સાચો ક્રમ ઓળખો,

(A) રોકાણકારએ બ્રોકર ક્લાયન્ટ એગ્રીમેન્ટ પર સહી કરવી પડે છે.

(B) રોકાણકારએ 'ડીમેટ "ખાતું ખોલવું પડશે.

(C) બ્રોકર દ્વારા રોકાણકારને ઓર્ડર પુષ્ટિકરણ સ્લિપ જારી કરવામાં આવે છે.

(D) બ્રોકર પછી ઓનલાઈન જશે અને મુખ્ય સ્ટોક એક્સચેન્જ સાથે જોડાઈ જશે.

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A), (B), (C), (D)
(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)
(4) (C), (B), (D), (A)

SPACE FOR ROUGH WORK

29. The market where existing securities are bought and sold is known as _____ .

(1) Primary market (2) Secondary market

(3) Capital market (4) Financial market

30. Qualities of sucessful entrepreneur do ***not*** include :

(1) Initiative (2) Self-confidence

(3) Risk avoider (4) Wealth creators

31. Identify the function performed by SEBI :

"It controls insider trading, takeover bids and imposes penalties for such practices."

(1) Protective functions (2) Regulatory functions

(3) Developmental functions (4) Preventive functions

32. Financial management aims at choosing the best investment and financing alternatives by focusing on their costs and benefits. Its objective is to :

(1) Increase the shareholders' wealth (2) Decrease the shareholders' wealth

(3) Increase the shareholders' capital (4) Decrease the shareholders' capital

33. A proper matching of funds requirements and their availability is sought to be achieved by _____ .

(1) Financial planning (2) Financial control

(3) Capital budgeting (4) Investment decisions

34. Debt is _____ but is more _____ for a business because the payment of interest and the return of principal is obligatory for the business.

(1) Cheaper, risky (2) Cheaper, safe

(3) Expensive, risky (4) Expensive, safe

35. "Coordination unifies unrelated interests into purposeful work activity." Identify the nature of coordination.

(1) Coordination is an all pervasive function (2) Coordination is a continuous process

(3) Coordination ensures unity of action (4) Coordination integrates group efforts

36. Akash Industries has installed a waste recycling plant in its premises and does not dump their waste material anymore. This plant is providing employment to many people. Identify the objective of management which the company is achieving by doing the aforesaid activity.

(1) Social objective (2) Economic objective

(3) Personal objective (4) Growth

SPACE FOR ROUGH WORK

29. જે બજારમાં હાલની જામીનગીરીઓ ખરીદવામાં આવે છે અને વેચવામાં આવે છે તે બજાર _____ તરીકે ઓળખાય છે.

(1) પ્રાથમિક બજાર (2) ગૌણ બજાર (3) મૂડી બજાર (4) નાણાકીય બજાર

30. સફળ ઉદ્યોગસાહસિકના ગુણોમાં નીચે પૈકી શાનો સમાવેશ થતો નથી;

(1) પહેલ (2) આત્મવિશ્વાસ (3) જોખમ ટાળનાર (4) સંપત્તિ સર્જકો

31. SEBI દ્વારા કરવામાં આવેલ કાર્યને ઓળખોઃ

"તે ઇનસાઇડર ટ્રેડિંગ, ટેકઓવર બિડને નિયંત્રિત કરે છે અને આવી પ્રથાઓ માટે દંડ લાદે છે"

(1) રક્ષણાત્મક કાર્યો (2) નિયમનકારી કાર્યો
(3) વિકાસલક્ષી કાર્યો (4) નિવારક કાર્યો

32. નાણાકીય સંચાલનનો હેતુ ખર્ચ અને લાભો ચકાસી શ્રેષ્ઠ રોકાણ અને નાણાકીય વિકલ્પોની પસંદગી કરવાનો છે જેનો મુખ્ય હેતુ

(1) શેરધારકોની સંપત્તિમાં વધારો કરવો (2) શેરધારકોની સંપત્તિમાં ઘટાડો
(3) શેરધારકોની મૂડીમાં વધારો કરો (4) શેરધારકોની મૂડીમાં ઘટાડો

33. _____ દ્વારા નાણાકીય જરૂરિયાતો એને તેમની ઉપલબ્ધતાનો યોગ્ય મેળ પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે છે.

(1) નાણાકીય આયોજન (2) નાણાકીય નિયંત્રણ
(3) મૂડીનું અંદાજપત્ર (બજેટિંગ) (4) રોકાણના નિર્ણયો

34. ધંધા માટે દેવું એ _____ છે.પરંતુ તે _____ વધુ છે, કારણ કે વ્યાજની ચુકવણી અને મુદ્દલનું વળતર ધંધા માટે ફરજિયાત છે.

(1) સસ્તું , જોખમી (2) સસ્તું સલામત (3) ખર્ચાળ, જોખમી (4) ખર્ચાળ, સલામત

35. "સંકલન બિનસંબંધિત હિતને હેતુપૂર્ણ કાર્ય પ્રવૃત્તિમાં એકીકૃત કરે છે" સંકલનની પ્રકૃતિને ઓળખો

(1) સંકલન એ સર્વવ્યાપી કાર્ય છે. (2) સંકલન એક સતત ચાલતી પ્રક્રિયા છે.
(3) સંકલન કાર્યની એકસૂત્રતા સુનિશ્ચિત કરે છે. (4) સંકલન જૂથ પ્રયાસોને એકીકૃત કરે છે.

36. આકાશ ઇન્ડસ્ટ્રીઝે તેના પરિસરમાં કચરો રિસાયક્લિંગ પ્લાન્ટ સ્થાપિત કર્યો છે અને હવે તેઓ તેમની કચરો સામગ્રી ફેંકી રહ્યા નથી..આ પ્લાન્ટ ઘણા લોકોને રોજગારી પૂરી પાડી રહ્યો છે. - કંપની ઉપરોક્ત પ્રવૃત્તિ કરીને શું હાંસલ કરી રહી છે તે વ્યવસ્થાપનના ઉદ્દેશને ઓળખો ?

(1) સામાજિક ઉદ્દેશ (2) આર્થિક ઉદ્દેશ
(3) વ્યક્તિગત ઉદ્દેશ (4) વૃદ્ધિ

SPACE FOR ROUGH WORK

37. "Management always works by keeping an end result or aim of the organisation. All activities of managers are directed towards the end result." From the above statement, identify the feature of management.

(1) Management is multidimensional
(2) Management is continuous
(3) Management is intangible
(4) Management is a goal oriented process

38. The key position of top-level management is _____ .

(1) Managing Director
(2) Production Manager
(3) Marketing Manager
(4) Plant Supervisor

39. Match **List-I** with **List-II**.

	List-I		**List-II**
(A)	Intelligence test	(I)	Indicator of a person's capacity to develop
(B)	Aptitude test	(II)	Clues to a person's emotions, values, etc.
(C)	Personality test	(III)	Measure existing skills of the individual
(D)	Trade test	(IV)	Indicator of a person's learning ability and ability to make judgements

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)

(2) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (III)

(3) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (I), (D) - (IV)

(4) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (II)

40. Which of the following are advantages of functional structure of an organisation ?

(A) Leads to occupational specialisation.

(B) Places less emphasis on organisational objectives.

(C) Promotes coordination and control within a department.

(D) Increases operational efficiency.

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B) and (C) only
(2) (A) and (B) only
(3) (A), (C) and (D) only
(4) (C) and (D) only

SPACE FOR ROUGH WORK

37. "વ્યવસ્થાપન હંમેશા સંસ્થાના અંતિમ પરિણામ અથવા લક્ષ્યને ધ્યાનમાં રાખીને કામ કરે છે. સંચાલકોની તમામ પ્રવૃત્તિઓ અંતિમ પરિણામ તરફ નિર્દેશિત કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત નિવેદનમાંથી, વ્યવસ્થાપનની લાક્ષણિકતા ઓળખોઃ

(1) વ્યવસ્થાપન બહુપરીમાણીય છે
(2) વ્યવસ્થાપન સતત છે
(3) વ્યવસ્થાપન અમૂર્ત છે
(4) વ્યવસ્થાપન એ ધ્યેયલક્ષી પ્રક્રિયા છે

38. _____ એ સંચાલનની ઉચ્ચ સ્તરની મુખ્ય ભૂમિકા છે.

(1) મેનેજિંગ ડિરેક્ટર
(2) પ્રોડક્શન મેનેજર
(3) માર્કેટિંગ મેનેજર
(4) પ્લાન્ટ સુપરવાઇઝર

39. મેચ **સૂચિ-I**સાથે **સૂચિ-II**

સૂચિ-I	**સૂચિ-II**
(A) ઇન્ટેલિજન્સ ટેસ્ટ	(I) વ્યક્તિની વિકાસ કરવાની ક્ષમતાનું સૂચક
(B) એપ્ટિટ્યુડ ટેસ્ટ	(II) વ્યક્તિની લાગણીઓ, મૂલ્યો વગેરેના સંકેતો
(C) વ્યક્તિત્વ પરીક્ષણ પર્સનાલિટી ટેસ્ટ	(III) વ્યક્તિની હાલની કુશળતાને માપો
(D) વેપાર પરીક્ષણ - ટ્રેડ ટેસ્ટ	(IV) વ્યક્તિની શીખવાની ક્ષમતા અને નિર્ણયો સૂચવે છે

નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
(2) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (III)
(3) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (I), (D) - (IV)
(4) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (II)

40. સંસ્થાના કાર્યાત્મક માળખાના નીચેનામાંથી કયા ફાયદા છે?

(A) વ્યવસાયિક વિશેષતા તરફ દોરી જાય છે
(B) સંગઠનાત્મક ઉદ્દેશો પર ઓછો ભાર મૂકે છે
(C) વિભાગમાં સંકલન અને નિયંત્રણને પ્રોત્સાહન આપે છે
(D) કામગીરીની કાર્યક્ષમતામાં વધારો

(1) (A), (B) અને (C) માત્ર
(2) (A) અને (B) માત્ર
(3) (A), (C) અને (D) માત્ર
(4) (C) અને (D) માત્ર

On the basis of the information given in the case, answer the next five questions.

"Just Foodie" is a food chain offering different snacks like chips, biscuits, chocochip cookies, cakes, etc. through their own retail outlets. To make their products available to customers at right time, right place, they are also selling their products to grocery stores in addition to their own outlets. The taste, quality and packing are given utmost care. They are offering good quality, so they are able to charge higher price than their competitors. To increase their sales, they are using different offers like : Free gifts, Cash backs, etc. They are offering discounts to customers on various occasions. All these considerations have made "Just Foodie" a complete success and they are able to win over different competitors in the market, and their market share is rising continuously.

41. In the above case "Just Foodie" is using various variables of Marketing Mix. Identify the variable used in the following statement :

"To make their products available to customers at right time, right place, they are also selling their products to grocery stores in addition to their own outlets."

(1) Product (2) Price

(3) Promotion (4) Physical distribution

42. Identify the element of marketing mix in the following statement :

"The taste, quality and packing are given utmost care."

(1) Product mix (2) Price mix

(3) Promotion mix (4) Physical distribution mix

43. "They are able to charge higher price than their competitors." Which element of marketing mix is discussed in the statement ?

(1) Product mix (2) Price mix

(3) Promotion mix (4) Physical distribution mix

44. "To increase their sales, they are using different offers like : Free gifts, Cash backs etc. They are offering discounts to customers on various occasions." Identify the marketing mix element from the above statement.

(1) Product mix (2) Price mix

(3) Promotion mix (4) Physical distribution mix

45. "To increase their sales, they are using different offers like : Free gifts, Cash backs etc. They are offering discounts to customers on various occasions." Which tool of the promotion mix is used in the given statement ?

(1) Advertisement (2) Sales promotion

(3) Personal selling (4) Publicity

SPACE FOR ROUGH WORK

કેસમાં આપેલી માહિતીના આધારે આગળના પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

"જસ્ટ ફૂડી" એક ફૂડ ચેઇન છે જે તેમના પોતાના રિટેલ આઉટલેટ્સ દ્વારા ચિપ્સ, બિસ્કીટ, ચોકોચિપ કૂકીઝ, કેક વગેરે જેવા વિવિધ નાસ્તા ઓફર કરે છે..ગ્રાહકો માટે તેમના ઉત્પાદનોને યોગ્ય સમયે, યોગ્ય જગ્યાએ ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે તેઓ તેમના ઉત્પાદનોને તેમના પોતાના આઉટલેટ્સ ઉપરાંત કરિયાણાની દુકાનોમાં પણ વેચી રહ્યા છે.સ્વાદ, ગુણવત્તા, પેકિંગની ખૂબ કાળજી લેવામાં આવે છે..તેઓ સારી ગુણવત્તાની ઓફર કરી રહ્યા છે જેથી તેઓ તેમના સ્પર્ધકો કરતાં વધુ કિંમત વસૂલ કરી શકે..તેમનું વેચાણ વધારવા માટે, તેઓ વિવિધ ઓફરનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે જેમ કેઃ મફત ભેટો, કેશબેક વગેરે..તેઓ ગ્રાહકોને વિવિધ પ્રસંગોએ ડિસ્કાઉન્ટ આપી રહ્યા છે.આ તમામ વિચારણાઓએ "જસ્ટ ફૂડી" ને સંપૂર્ણ સફળતા અપાવી છે અને તેઓ બજારમાં વિવિધ સ્પર્ધકો પર જીત મેળવવામાં સક્ષમ છે, અને તેમનો બજાર હિસ્સો સતત વધી રહ્યો છે.

41. ઉપરોક્ત કિસ્સામાં "જસ્ટ ફૂડી" માર્કેટિંગ મિક્સના વિવિધ ચલોનો ઉપયોગ કરી રહ્યું છે..નીચેના નિવેદનમાં વપરાયેલ ચલને ઓળખો -
"તેમના ઉત્પાદનો ગ્રાહકોને યોગ્ય સમયે, યોગ્ય જગ્યાએ ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે તેઓ તેમના ઉત્પાદનોને તેમના પોતાના આઉટલેટ્સ ઉપરાંત કરિયાણાની દુકાનોમાં પણ વેચી રહ્યા છે."
(1) ઉત્પાદન (2) કિંમત
(3) પ્રમોશન (4) ભૌતિક વિતરણ

42. નીચેના નિવેદનમાં માર્કેટિંગ મિશ્રણના તત્વને ઓળખો-
"સ્વાદ, ગુણવત્તા, પેકિંગની અત્યંત કાળજી લેવામાં આવે છે."
(1) ઉત્પાદન મિશ્ર - પ્રોડક્ટ મિક્ષ
(2) ભાવ મિશ્ર - પ્રાઇસ મિક્ષ
(3) પ્રમોશન મિશ્ર - પ્રોમોશન મિક્ષ
(4) ભૌતિક વિતરણ મિશ્રણ ફીસીક્લ ડીસ્ટ્રીબ્યુસન મિક્ષ

43. "તેઓ તેમના સ્પર્ધકો કરતાં વધુ કિંમત વસૂલવામાં સક્ષમ છે." નિવેદનમાં માર્કેટિંગ મિશ્રણના કયા તત્વની ચર્ચા કરવામાં આવી છે?
(1) ઉત્પાદન મિશ્ર - પ્રોડક્ટ મિક્ષ (2) ભાવ મિશ્ર - પ્રાઇસ મિક્ષ
(3) પ્રમોશન મિશ્ર - પ્રોમોશન મિક્ષ (4) ભૌતિક વિતરણ મિશ્રણ

44. "તેમના વેચાણને વધારવા માટે, તેઓ વિવિધ ઓફરનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે જેમ કેઃ મફત ભેટો, કેશબેક, તેઓ ગ્રાહકોને વિવિધ પ્રસંગોએ ડિસ્કાઉન્ટ ઓફર કરી રહ્યા છે." ઉપરોક્ત નિવેદનમાંથી માર્કેટિંગ મિશ્રણ (માર્કેટિંગ મિક્ષ) તત્વને ઓળખો
(1) ઉત્પાદન મિશ્ર - પ્રોડક્ટ મિક્ષ (2) ભાવ મિશ્ર - પ્રાઇસ મિક્ષ
(3) પ્રમોશન મિશ્ર - પ્રોમોશન મિક્ષ (4) ભૌતિક વિતરણ મિશ્રણ

45. "તેમના વેચાણને વધારવા માટે, તેઓ વિવિધ ઓફરનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે જેમ કેઃ મફત ભેટો, કેશબેક, તેઓ ગ્રાહકોને વિવિધ પ્રસંગોએ ડિસ્કાઉન્ટ ઓફર કરી રહ્યા છે." આપેલ નિવેદનમાં પ્રમોશન મિક્સના કયા સાધનનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે?
(1) જાહેરાત (2) વેચાણ પ્રોત્સાહન
(3) વ્યક્તિગત વેચાણ (4) પ્રચાર

SPACE FOR ROUGH WORK

On the basis of the information given in the case, answer the next five questions.

A Maharatna Company, Indian Oil

Indian Oil is India's largest commercial organisation. It is the top ranked Indian company in the Fortune 'Global 500' listings (2017). Indian Oil's vision is driven by a group of dynamic leaders, who have made it a name to reckon with. With an over 34,000 strong workforce, a Maharatna Company, Indian Oil has been helping to meet India's energy demands and reaching petroleum products in every part of India for over five decades.

- It plans to increase its business operations all around the world.
- The company plans to invest ₹ 20,000 crore in 2017 – 18 acquisitions and plans to expand overseas. The company is always believed to be ahead of the demand. Last year too, IOC had invested close to ₹ 20,000 crore, including around ₹ 16,000 crore in various Indian projects and on acquisition for upstream in Russia.
- The company believed that if the goals are well defined, employees are aware of what the organisation has to do and what they must do to achieve those goals.
- Changes or events cannot be eliminated, but they can be anticipated and managerial responses to them can be developed. Policy formation serves as the basis of coordinating the activities and efforts of different divisions, departments and individuals.
- It helps in avoiding confusion and misunderstanding. Manager can look into the future and make a choice from amongst various alternative courses of action.

46. Identify the function of management highlighted in the above case.

(1) Organising

(2) Staffing

(3) Directing

(4) Planning

SPACE FOR ROUGH WORK

કેસમાં આપેલી માહિતીના આધારે આગળના પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

એક મહારત્ન કંપની, ઇન્ડિયન ઓઇલ

ઇન્ડિયન ઓઇલ ભારતની સૌથી મોટી વ્યાપારી સંસ્થા છે. તે ફોર્ચ્યુન 'ગ્લોબલ 500' યાદીમાં (2017) માં ટોચનું સ્થાન ધરાવતી ભારતીય કંપની છે. ઇન્ડિયન ઓઇલનું વિઝન ગતિશીલ નેતાઓના એક જૂથ દ્વારા સંચાલિત છે. જેમણે તેને એક નામ બનાવ્યું છે. 34,000થી વધુ મજબૂત કર્મચારીઓ સાથે, એક મહારત્ન કંપની, ઇન્ડિયન ઓઇલ પાંચ દાયકાથી વધુ સમયથી ભારતની ઊર્જાની માંગને પહોંચી વળવા અને ભારતના દરેક ભાગમાં પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદનો સુધી પહોંચવામાં મદદ કરી રહી છે.

- તે સમગ્ર વિશ્વમાં તેની વ્યવસાયિક કામગીરી વધારવાની યોજના ધરાવે છે.
- કંપની ₹ 20,000 કરોડથી વધુના 2017-18 એક્વિઝિશન અને વિદેશમાં વિસ્તરણની યોજના.કંપની હંમેશા માંગ કરતાં આગળ હોવાનું માનતી હતી.ગયા વર્ષે પણ આઇ. ઓ. સી. એ ₹ 20,000 કરોડ નું રોકાણ કરેલ છે, જેમાં આશરે ₹ 16,000 કરોડ વિવિધ ભારતીય પ્રોજેક્ટ્સમાં અને રશિયામાં અપસ્ટ્રીમ માટે સંપાદન પર.
- કંપનીનું માનવું છે કે જો લક્ષ્યાંકો સુવ્યાખ્યાયિત હોય, તો કર્મચારીઓ જાણતા હોય કે સંસ્થાએ શું કરવાનું છે અને તે લક્ષ્યાંકો હાંસલ કરવા માટે જે કરવું જોઈએ તે કરતા હોય જે તેમણે કરવું જોઈએ.
- ફેરફારો અથવા અન-ઇચ્છનીય ઘટનાઓને દૂર કરી શકાતી નથી પરંતુ તેમની ધારણા કરી શકાય છે અને તેમના માટે સંચાલકીય પ્રતિક્રિયાઓ વિકસાવી શકાય છે..નીતિની રચના વિવિધ વિભાગો, વિભાગો અને વ્યક્તિઓની પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયાસોના સંકલનના આધાર તરીકે કામ કરે છે.
- તે મૂંઝવણ અને ગેરસમજને ટાળવામાં મદદ કરે છે..મેનેજર ભવિષ્યમાં જોઇ શકે છે અને કાર્યવાહીના વિવિધ વિકલ્પોમાંથી પસંદગી કરી શકે છે.

46. ઉપરોક્ત કિસ્સામાં પ્રકાશિત થયેલ વ્યવસ્થાપનના કાર્યને ઓળખો.

(1) વ્યવસ્થાપન

(2) સ્ટાફિંગ

(3) નિર્દેશન

(4) આયોજન

SPACE FOR ROUGH WORK

47. "If the goals are well defined, employees are aware of what the organisation has to do and what they must do to achieve those goals." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.

(1) Facilitates decision making

(2) Reduces overlapping and wasteful activities

(3) Reduces risks of uncertainty

(4) Provides direction

48. "Changes or events cannot be eliminated, but they can be anticipated and managerial responses to them can be developed." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.

(1) Provides direction

(2) Reduces risks of uncertainty

(3) Reduces overlapping and wasteful activities

(4) Facilitates decision making

49. "Policy formation serves as the basis of coordinating the activities and efforts of different divisions, departments and individuals. It helps in avoiding confusion and misunderstanding." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.

(1) Facilitates decision making

(2) Reduces risks of uncertainty

(3) Provides direction

(4) Reduces overlapping and wasteful activities

50. "Manager can look into the future and make a choice from amongst various alternative courses of action." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.

(1) Provides direction

(2) Reduces risks of uncertainty

(3) Reduces overlapping and wasteful activities

(4) Facilitates decision making

SPACE FOR ROUGH WORK

47. "જો લક્ષ્યાંકો સારી રીતે વ્યાખ્યાયિત હોય, તો કર્મચારીઓ જાણે છે કે સંસ્થાએ શું કરવાનું છે અને તે લક્ષ્યાંકો હાંસલ કરવા માટે તેઓએ શું કરવું જોઈએ." આ નિવેદનમાં પ્રકાશિત થયેલ વ્યવસ્થાપકીય કાર્યના મહત્વને ઓળખો.

(1) નિર્ણય લેવામાં મદદ કરે છે

(2) પુનરાવર્તિત અને નકામી પ્રવૃત્તિઓ ઘટાડે છે

(3) અનિશ્ચિતતાના જોખમો ઘટાડે છે

(4) દિશા નિર્દેશો આપે છે

48. "ફેરફારો અથવા ઘટનાઓને દૂર કરી શકાતી નથી પરંતુ તેમની ધારણા કરી શકાય છે અને તેમના માટે સંચાલકીય પ્રતિક્રિયાઓ વિકસાવી શકાય છે." આ નિવેદનમાં પ્રકાશિત થયેલ વ્યવસ્થાપકીય કાર્યના મહત્વને ઓળખો.

(1) દિશા નિર્દેશો આપે છે

(2) અનિશ્ચિતતાના જોખમો ઘટાડે છે

(3) પુનરાવર્તિત અને નકામી પ્રવૃત્તિઓ ઘટાડે છે

(4) નિર્ણય લેવામાં મદદ કરે છે

49. "નીતિ રચના વિવિધ વિભાગો, વિભાગો અને વ્યક્તિઓની પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રયાસોના સંકલનના આધાર તરીકે કામ કરે છે. તે મૂંઝવણ અને ગેરસમજને ટાળવામાં મદદ કરે છે." આ નિવેદનમાં પ્રકાશિત થયેલ વ્યવસ્થાપકીય કાર્યના મહત્વને ઓળખો.

(1) નિર્ણય લેવામાં મદદ કરે છે

(2) અનિશ્ચિતતાના જોખમો ઘટાડે છે

(3) દિશા નિર્દેશો આપે છે

(4) પુનરાવર્તિત અને નકામી પ્રવૃત્તિઓ ઘટાડે છે

50. "મેનેજર ભવિષ્યમાં જોઈ શકે છે અને કાર્યવાહીના વિવિધ વૈકલ્પિક અભ્યાસક્રમોમાંથી પસંદગી કરી શકે છે." આ નિવેદનમાં પ્રકાશિત થયેલ વ્યવસ્થાપકીય કાર્યના મહત્વને ઓળખો.

(1) દિશા નિર્દેશો આપે છે

(2) અનિશ્ચિતતાના જોખમો ઘટાડે છે

(3) પુનરાવર્તિત અને નકામી પ્રવૃત્તિઓ ઘટાડે છે

(4) નિર્ણય લેવામાં મદદ કરે છે

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

Read carefully the following instructions :

8. No candidate will be allowed to leave the OMR Answer Sheet blank. If any OMR Answer Sheet is found blank, it shall be crossed by the Invigilator with his/her signature, mentioning "Cancelled" on it.

9. Do not tear or fold any page of the Test Booklet and OMR Answer Sheet.

10. Candidates are advised to ensure that they fill the correct particulars on the OMR Answer Sheet, i.e., Application No., Roll No., Test Booklet No., Name, Mother's Name, Father's Name and Signature.

11. In case of any discrepancy in any question between English and Hindi/Regional language version, the English version will be considered as the final version for evaluation.

12. Rough work is to be done in the space provided for this purpose in the Test Booklet only.

13. The answers will be evaluated through electronic scanning process. Incomplete or incorrect entries may render the OMR Answer Sheet invalid.

14. Candidates are advised not to fold or make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Use of Eraser, Nail, Blade, White Fluid/Whitener, etc., to smudge, scratch or damage in any manner the OMR Answer Sheet during examination is strictly prohibited. Candidature and OMR Answer Sheet of candidates using Eraser, Nail, Blade or White Fluid/Whitener to smudge, scratch or damage in any manner shall be cancelled.

15. There will be one copy of OMR Answer Sheet i.e., the Original Copy. After the examination is over, the candidate shall hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator. The candidate can take away the Test Booklet after the examination is over. If the candidate does not hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator and goes away with the OMR Answer Sheet, his/her candidature shall be cancelled and criminal proceedings shall also be initiated against him/her.

16. Candidates are advised strictly not to carry handkerchief, any mobile phone, any type of watch, belt or wear ornaments like ring, chain, ear-ring, etc., electronic or communication device, pen, pencil, eraser, sharpener and correction fluid to the Examination Centre. If any candidate is found possessing any such item, he/she will not be allowed to enter the examination centre. Possession of a mobile phone or any other aiding material as mentioned above by the candidate in the examination room will be treated as a serious violation and it may lead to cancellation of the candidature and debarring him/her from future examinations.

17. If a candidate violates any instructions or shows any indiscipline or misbehaviour, appropriate action will be taken including cancellation of candidature and debarring from future examinations.

18. Use of electronic/manual calculator is **not** allowed.

નીચેની સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો :

8. કોઈપણ ઉમેદવારને OMR આન્સર શીટ ખાલી રાખવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. જો કોઈ OMR આન્સર શીટ ખાલી જોવા મળે છે. નિરીક્ષક દ્વારા OMR આન્સર શીટ સહી સાથે ક્રોસ કરવામાં આવશે, તેના પર "રદ કરેલ" નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવશે.
9. ટેસ્ટ પુસ્તિકા અને OMR આન્સર શીટના કોઈપણ પાનાને ફાડશો નહીં અથવા ફોલ્ડ કરશો નહીં.
10. ઉમેદવારોને સુનિશ્ચિત કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે કે તેઓ OMR આન્સર શીટ, i.e., અરજી નંબર. રોલ નંબર, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર, નામ, માતાનું નામ, પિતાનું નામ પર સાચી વિગતો ભરે છે. નામ અને સહી.
11. અંગ્રેજી અને હિન્દી/પ્રાદેશિક ભાષા સંસ્કરણ વચ્ચેના કોઈપણ પ્રશ્નમાં કોઈપણ વિસંગતતાના કિસ્સામાં, અંગ્રેજી સંસ્કરણને મૂલ્યાંકન માટે અંતિમ સંસ્કરણ તરીકે ગણવામાં આવશે.
12. માત્ર ટેસ્ટ પુસ્તિકામાં આ હેતુ માટે આપવામાં આવેલ જગ્યામાં જ રફ વર્ક કરવાનું છે.
13. જવાબોનું મૂલ્યાંકન ઈલેક્ટ્રોનિક સ્કેનિંગ પ્રક્રિયા દ્વારા કરવામાં આવશે. અપૂર્ણ અથવા ખોટી એન્ટ્રીઓ OMR આન્સર શીટને અમાન્ય રેન્ડર કરી શકે છે.
14. ઉમેદવારોને સલાહ આપવામાં આવે છે કે તેઓ OMR આન્સર શીટ પર ફોલ્ડ ન કરે અથવા કોઈ અપ્રિય ગુણ ન બનાવે. ઇરેઝર, નેઇલ, બ્લેડ, સફેદ પ્રવાહી/વ્હાઇટનર વગેરેનો ઉપયોગ પરીક્ષા દરમિયાન OMR આન્સર શીટને કોઈપણ રીતે સ્મજ કરવા, ખંજવાળવા અથવા નુકસાન પહોંચાડવા માટે સખત પ્રતિબંધિત છે. ઇરેઝર, નેઇલ, બ્લેડ અથવા વ્હાઇટ ફ્લુઇડ/વ્હાઇટનરનો ઉપયોગ કરીને કોઇપણ રીતે દાગ, ખંજવાળ અથવા નુકસાન પહોંચાડનાર ઉમેદવારોની ઉમેદવારી અને OMR આન્સર શીટ રદ કરવામાં આવશે.
15. OMR આન્સર શીટ એટલે કે મૂળ નકલની એક નકલ હશે. પરીક્ષા પૂરી થયા પછી, ઉમેદવારે નિરીક્ષકને OMR આન્સર શીટ સોંપવી. પરીક્ષા પૂરી થયા પછી ઉમેદવાર ટેસ્ટ પુસ્તિકા લઈ શકે છે. જો ઉમેદવાર નિરીક્ષકને OMR આન્સર શીટ ન સોંપે અને OMR આન્સર શીટ લઈને જતો રહે, તો તેની/તેણીની ઉમેદવારી રદ કરવામાં આવશે અને તેની સામે ફોજદારી કાર્યવાહી પણ શરૂ કરવામાં આવશે.
16. ઉમેદવારોને સખત સલાહ આપવામાં આવે છે કે તેઓ રૂમાલ, કોઈપણ મોબાઈલ ફોન, કોઈપણ પ્રકારની ઘડિયાળ, પટ્ટો અથવા આભૂષણો જેમ કે વીંટી, સાંકળ, કાનની વીંટી વગેરે, ઈલેક્ટ્રોનિક અથવા કોમ્યુનિકેશન ડિવાઈસ, પેન, પેન્સિલ, ઈરેઝર, શાર્પનર અને સુધારક સાથે ન રાખવા. પરીક્ષા કેન્દ્રમાં પ્રવાહી. જો કોઈ ઉમેદવાર પાસે આવી કોઈ વસ્તુ હોય તો તેને પરીક્ષા કેન્દ્રમાં પ્રવેશવા દેવામાં આવશે નહીં. પરીક્ષા ખંડમાં ઉમેદવાર દ્વારા ઉપર જણાવ્યા મુજબ મોબાઈલ ફોન અથવા અન્ય કોઈપણ સહાયક સામગ્રી રાખવાને ગંભીર ઉલ્લંઘન તરીકે ગણવામાં આવશે અને તેને કારણે ઉમેદવારી રદ થઈ શકે છે અને તેને ભવિષ્યની પરીક્ષાઓમાંથી પ્રતિબંધિત કરી શકાય છે.
17. જો ઉમેદવાર કોઈપણ સૂચનાઓનું ઉલ્લંઘન કરે છે અથવા કોઈપણ અનુશાસન અથવા ગેરવર્તણૂક બતાવે છે, તો ઉમેદવારી રદ કરવા અને ભવિષ્યની પરીક્ષાઓમાંથી દૂર કરવા સહિત યોગ્ય પગલાં લેવામાં આવશે.
18. ઇલેક્ટ્રોનિક/મેન્યુઅલ કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી **નથી.**